

401**Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Α' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΑΓΧΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΑΣΘΕΝΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ

ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Αρβανίτου Ε.¹, Πάρπα Ε.², Τσιλικά Ε.², Ελμασιάν Τ.Φ.², Χατζηγεωργίου Ε.², Τσιτσιμπής Α.¹, Μπαλλάσης Κ.¹, Γκιαουράκη Μ.¹, Πανάγου Ε.¹, Χριστοφυλλάκης Χ.¹, Τσουκαλάς Ν.¹, Μυστακίδου Κ.²

1. Ογκολογική Κλινική, 401 ΓΣΝΑ 2. Μονάδα Ανακουφιστικής Αγωγής, Εργ. Ακτινολογίας Αρεταίειου Νοσοκομείου, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διάγνωση του καρκίνου προκαλεί φόβο, αίσθημα απειλής της ζωής και αποτελεί πηγή μεγάλης ψυχικής δυσφορίας για τους ασθενείς. Το άγχος και η κατάθλιψη παρατηρούνται συχνά στους ογκολογικούς ασθενείς και συνδέονται με αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής, στη συμμόρφωση με τη θεραπεία ακόμη και στην επιβίωση. Η αποθάρρυνση είναι η κατάσταση που σχετίζεται με αισθήματα απελπισίας, απώλειας νοήματος και υπαρξιακής δυσφορίας που μπορεί να εμφανιστεί σε ασθενείς με καρκίνο.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ

Ένα δείγμα νοσηλευόμενων και εξωτερικών ασθενών δύο ογκολογικών τμημάτων, με διάφορους τύπους καρκίνου, συμμετείχε σε προοπτική μελέτη παρατήρησης εγκάρσιας τομής. Τα ψυχομετρικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η Νοσοκομειακή Κλίμακα Άγχους και Κατάθλιψης (NKAN) και η Κλίμακα Αποθάρρυνσης (DEMORALIZATION SCALE II, DS-II).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο δείγμα των 150 ασθενών που συμμετείχαν, η μέση ηλικία ήταν τα 62 έτη (20-85έτη), το 59.3% ήταν γυναίκες. Ο δείκτης “NKAN άγχος” παρουσίαζε, με στατιστικά σημαντική διαφορά (p=0,054), συσχέτιση με το γυναικείο φύλο και στατιστικά σημαντική αρνητική συσχέτιση με την ηλικία (p=0,043). Επίσης, παρουσίαζε θετική συσχέτιση με το χρόνο από τη διάγνωση (p=0.076). Στατιστικά σημαντική διαφορά βρέθηκε ανάμεσα στους έγγαμους και στους μη έγγαμους (p=0,026) σε σχέση με τον δείκτη “NKAN κατάθλιψη”, με τους μη έγγαμους να εμφανίζουν σε μεγαλύτερο ποσοστό κατάθλιψη. Η αποθάρρυνση παρουσίασε στατιστικά σημαντική συσχέτιση με το “NKAN άγχος” (p<0,001, R2=36.3%) και το “NKAN κατάθλιψη” (p<0,001, R2=49%).

		N	%	p-value
Φύλο	Ανδρας	5,62	4,14	0.054
	Γυναίκα	6,93	3,99	
Εκπαίδευση	Δημοτικό	5,32	3,93	0.187
	Μέση Εκπαίδευση	6,95	4,27	
	Ανώτατη Εκπαίδευση	6,20	3,82	
Οικογενειακή κατάσταση	Έγγαμος	6,40	3,94	0.993
	Μη Έγγαμος	6,40	4,48	
Εντόπιση ασθενειας	Μαστός	6,62	3,71	0.072
	Πνεύμονας	7,09	4,74	
	Ουρογεννητικό	7,68	4,08	
	Γαστρεντερικό	5,47	4,02	
	Άλλο	4,36	3,69	
ECOG	0-1	6,26	3,88	0.451
	2-3	7,00	4,90	
Μετάσταση	όχι	6,57	4,20	0.637
	ναί	6,26	4,01	
Ακτινοθεραπεία	όχι	6,64	4,65	0.594
	ναί	6,27	3,77	
Χειρουργείο	όχι	6,25	4,53	0.816
	ναί	6,44	3,98	
Φροντιστής	παιδιά	6,80	4,64	0.637
	συγγενής	6,25	3,88	
Ηλικία			-0.166	0.043
Διάρκεια νόσου	Spearman's r		0.145	0.076

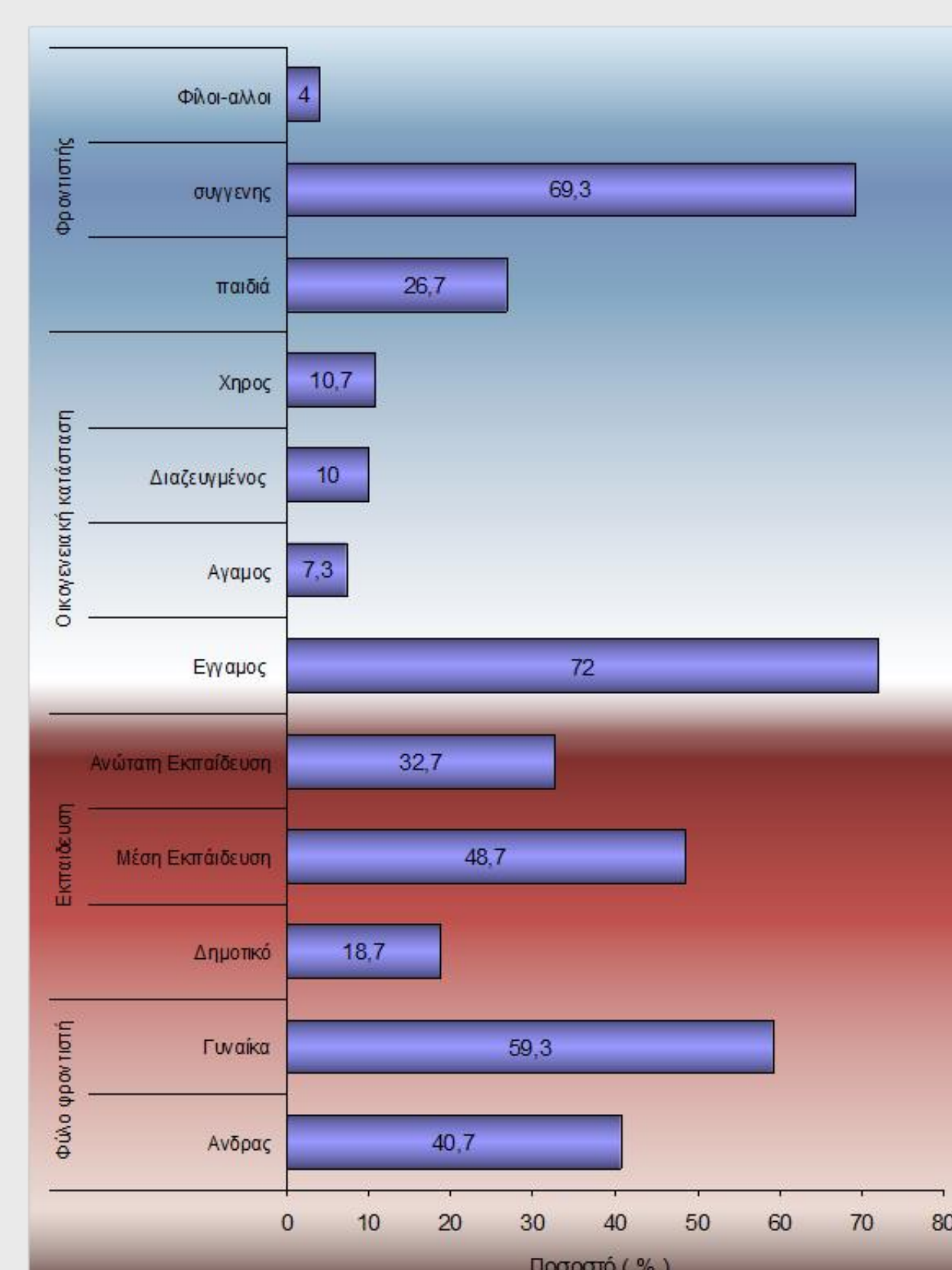
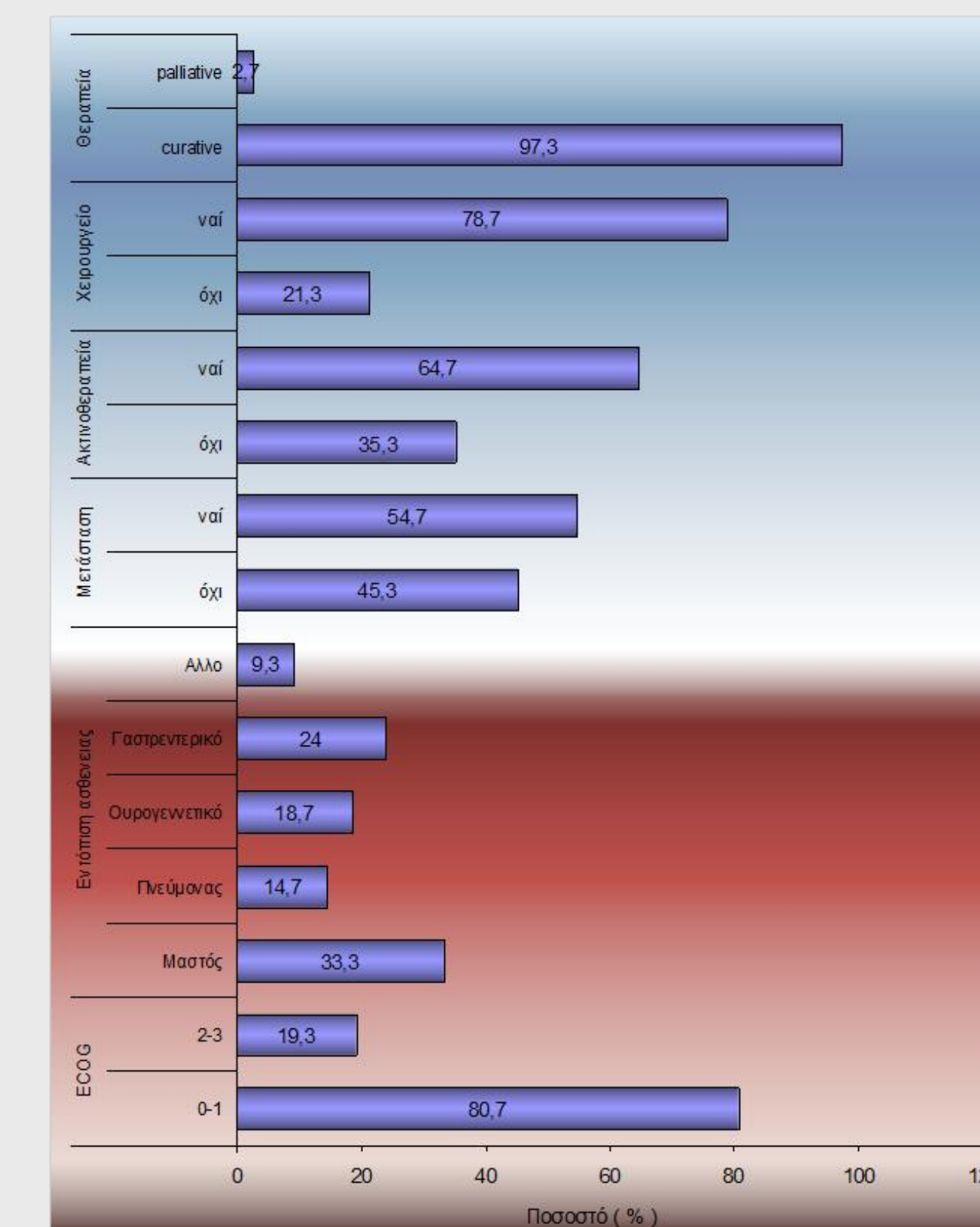
Πίνακας 1: Σύγκριση του HAD άγχος σε σχέση με τους δημογραφικούς και κλινικούς δείκτες

		N	%	p-value
Φύλο	Ανδρας	4,25	4,24	0.636
	Γυναίκα	4,56	3,85	
Εκπαίδευση	Δημοτικό	4,21	3,53	0.683
	Μέση Εκπαίδευση	4,73	4,34	
	Ανώτατη Εκπαίδευση	4,12	3,77	
Οικογενειακή κατάσταση	Έγγαμος	3,98	3,81	0.026
	Μη Έγγαμος	5,60	4,30	
Εντόπιση ασθενειας	Μαστός	4,20	3,25	0.166
	Πνεύμονας	6,23	4,48	
	Ουρογεννητικό	4,57	4,50	
	Γαστρεντερικό	3,53	3,41	
	Άλλο	4,50	5,49	
ECOG	0-1	4,35	3,87	0.592
	2-3	4,79	4,56	
Μετάσταση	όχι	4,50	4,11	0.853
	ναί	4,38	3,94	
Ακτινοθεραπεία	όχι	4,00	3,94	0.329
	ναί	4,67	4,04	
Χειρουργείο	όχι	4,16	3,92	0.660
	ναί	4,51	4,04	
Φροντιστής	παιδιά	5,35	4,74	0.853
	συγγενής	4,10	3,66	
Ηλικία			r=0.004	0.963
Διάρκεια νόσου	Spearman's r		r=0.024	0.770

Πίνακας 2: Σύγκριση του HAD κατάθλιψη με τους δημογραφικούς και κλινικούς δείκτες

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα επισημαίνουν τη σημαντική επίδραση της αποθάρρυνσης στο άγχος και την κατάθλιψη ογκολογικών ασθενών. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη ενσυναίσθησης και κατανόησης του ασθενή από το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό, προκειμένου να αναγνωριστούν έγκαιρα συναισθήματα απελπισίας και ψυχικής δυσφορίας.

Γράφημα 1: Δημογραφικά χαρακτηριστικά δείγματος.**Γράφημα 2:** Κλινικά χαρακτηριστικά δείγματος